

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ซึ่งมีระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2515 ถึง 2519 และเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ สภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติจึงได้กำหนดโครงสร้าง ทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้นใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจและสังคม จึงได้ ขยายขอบเขตของงานวางแผนไปถึงส่วนเอกชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หลังจากที่ได้ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ของแผนพัฒนา ฯ สองฉบับที่แล้วมาให้หมด ไป¹

ในการพิจารณาแก้ไข ปัญหา อุปสรรค และปรับปรุงภาวะเศรษฐกิจและสังคมไทย ให้ดีขึ้นนั้น สิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือที่จะช่วย ให้ได้ทราบแนวความคิดด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศที่เจริญ แล้ว และนำวิธีการกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของ ส่วนรวม

ยิ่งในปัจจุบันสิ่งพิมพ์ทางสังคมศาสตร์ไทยมีเพิ่มมากขึ้นหลายประเภท นอกไปจาก หนังสือวิชาการและตำราเรียน เช่น สิ่งพิมพ์รัฐบาล สิ่งพิมพ์ของสมาคมทางวิชาการและ สมาคมทางวิชาชีพ วารสาร รายงานการประชุม รายงานผลการวิจัย วิทยานิพนธ์

¹ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515 - 2519 (นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2515), หน้า ก.

สิ่งพิมพ์ที่ออกเผยแพร่ เป็นครั้งคราว และจุลสาร² ดังนั้น การที่จะนำเรื่องราวหรือข้อมูล
ที่บันทึกไว้ในสิ่งพิมพ์ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ประโยชน์ ก็ของอาศัยการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับมนุษย์ เพราะมีความต้องการอ่านด้วย
เหตุผลต่างกัน คือ ประการแรก เพื่อให้ทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ประสบ-
การณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกนี้ เรื่องราวชีวประวัติของบุคคลสำคัญ และแนวความคิดของ
บุคคลเหล่านั้นในแต่ละยุคสมัย ประการที่สอง เพื่อเรียนรู้ถึงทัศนะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแนว
ความคิดแก่ตนเอง ประการที่สาม เพื่อเข้าใจปัญหามานานาชนิดในโลกปัจจุบัน ประการ
ที่สี่ เพื่อช่วยให้เกิดการลงมือกระทำงานและช่วยให้ก้าวหน้าในอาชีพการงาน ประการที่
ห้า เพื่อให้รู้เนื้อที่ถูกต้อง และ ประการสุดท้าย เพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ³

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์
ตามต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อการศึกษาโดยตรง เพื่อความรู้ในสิ่งที่ต้องการ หรือ
เพื่อความรื่นเริงบันเทิงใจ ผู้ที่ตั้งใจแสวงหาความรู้ย่อมชวนเขาหาหนังสืออ่านอยู่เป็นนิจ
ตามความปรารถนาของตน ยิ่งได้อ่านมาก ความรู้ก็ย่อมเพิ่มพูนกับตนมากขึ้น การที่ผู้อ่าน
เป็นนิสิตนักศึกษาที่ย่อมเป็นนิสิตนักศึกษาที่ดี เพราะมีความรู้ สามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้
กว้างขวาง สามารถที่จะทำงานที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ได้ดีกว่า เนื่องจากได้ค้นคว้า
อ่านมากจึงสามารถที่จะสรรหาความรู้จากการอ่านมาใช้ประโยชน์ในการเรียนของตน⁴
การอ่านมาก ย่อมนำไปสู่การคิดเขียน และพูดที่ดี ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นอิสระ เอกภาพ

²ปัญหาการบริการ เอกสารทางสังคมศาสตร์ในประเทศไทย แปลจาก Problems
of Social Sciences Documentation in Thailand, "บรรณสาร สท.ป.,
v (สิงหาคม, 2516), 1 - 9.

³รสา วงศ์ยังอยู่, "เหตุใดคนเราจึงต้องการอ่านหนังสือ," วารสารห้องสมุด
x (กันยายน - ตุลาคม, 2509), 290 - 95.

⁴รสา วงศ์ยังอยู่, "กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการใช้ห้องสมุด," วารสาร
ห้องสมุด, XI (กันยายน - ตุลาคม, 2510), 258.

บุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคลถึงสุภาพ

"Reading maketh a full man, conference a ready man, and writing an exact man" ซึ่งหมายความว่า การอ่านทำให้คนเป็นคนเต็มตัว การประชุมปรึกษาทำให้เป็นคนเพียบพร้อม และการเขียนยังทำให้เป็นผู้รู้ที่แท้จริง⁵

เมื่อการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษานิสิตและนักศึกษาดังกล่าว ประกอบกับผู้วิจัยเห็นความสำคัญของความสนใจว่า ความสนใจสามารถเป็นบรรทัดฐานสำหรับการเลือกตำราเรียนที่ให้อ่าน⁶ และการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด ควรจะมุ่งไปยังความสนใจและความต้องการของชุมชนที่ห้องสมุดนั้นให้บริการเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเมืองเล็ก ย่านชนบท ศูนย์กลางอุตสาหกรรม โรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือบริษัท ธุรกิจ และความต้องการในการอ่านของชุมชนนั้นจะเปลี่ยนไปตามความสนใจ⁷ ฉะนั้น ผู้เรียบเรียงงานวิจัยนี้มีความสนใจในขณะศึกษาวิชาวรรณกรรมสังคมศาสตร์มากพอสมควร จึงใคร่ที่จะสำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านหนังสือแขนงนี้ของนิสิต และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยว่า มีความสนใจอ่านเนื้อหาเพียงใด และต้องการอ่านผลงานของ ผู้เขียนคนใดบ้าง รวมทั้งสำรวจประมาณการผลิตหนังสือสังคมศาสตร์ไทย และแหล่งสะสมหนังสือแขนงนี้ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการอ่านของนิสิตและนักศึกษา เพราะยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยทางด้านนี้โดยตรงมาก่อนเลย

⁵ Francis Bacon, "Essays of Studies," The Home Book of Quatations (New York: Dodd, Mead & Company, 1969), p. 1674.

⁶ Dorothy M. Horton, "Interest as a Criterion for Selecting Materials for Reading Textbooks," Developing Permanent Interest In Reading, comp. and ed. Helen M. Robinson (Chicago: University of Chicago Press, 1970), p. 115.

⁷ Constance M. Winchell, Guide to Reference Books (8th ed.; Chicago: American Library Association, 1968), p. 24.

งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้

พุทศักราช 2503 สุมาลี พรหมไทย ใ้ค้นำวิทยานิพนธ์สำรวจความสนใจในการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนชั้น มศ. ต้น โดยการแบบทดสอบ ผลปรากฏว่านักเรียนมัธยมอายุระหว่าง 12 - 14 ปี ทั้งสองเพศ ชอบอ่านนิทานมาก โดยเฉพาะเรื่องสัตว์และเรื่องกีฬา และนักเรียนชั้นมัธยม 2 อายุระหว่าง 11 - 13 ปี ทั้งสองเพศชอบเลือกอ่านเฉพาะในเรื่องที่ตนสนใจ มีบางคนอ่านหนังสือทุกประเภท แต่ก็มีที่ยังชอบอ่านนิทานอยู่⁸

พุทศักราช 2508 แม้นมาส ขวลิต ใ้ทำการศึกษาวิจัยสถานการณ์การอ่านในประเทศไทย เสนอต่อองค์การยูเนสโก ชื่อว่า Survey Report on Reading Materials in Thailand โดยใ้ทำการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือ ตลอดจนความสามารถในการอ่านของประชาชน สำหรับตัวเลขการผลิตหนังสือใ้ได้จากกรมศิลปากร ระหว่างปี พ.ศ. 2502 - 2506 หมวดวิชาที่มีการผลิตมาก คือ ความรู้ทั่วไป สังคมศาสตร์ ศาสนา หมวดวิชาที่มีการผลิตน้อย คือ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ พร้อมทั้งใ้วิเคราะห์ปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ 6 แห่ง ปรากฏว่า จากจำนวนหนังสือ 2,616 ชื่อเรื่อง พิมพ์ซ้ำของเดิม การผลิตหนังสือนวนิยายมีจำนวนมากที่สุด และหนังสือเกี่ยวกับการถ่ายรูปผลิตน้อยที่สุด ส่วนการสำรวจความสามารถในการอ่านของประชาชนนั้น ใ้วิธีสังเกตแบบสอบถามไปยังกลุ่มคนอาชีพต่าง ๆ เช่น ครู แพทย์ ข้าราชการ เจ้าพนักงานพัฒนาการท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อทราบเกี่ยวกับสภาพการอ่านของบุคคลเหล่านั้น สรุปผลใ้ว่า ร้อยละ 81 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอ่านเพื่อปรับปรุงอาชีพการงาน และร้อยละ 78 อ่านเพื่อหาความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อ่านหนังสืออย่างน้อยวันละครั้ง ชั่วโมง และทราบแหล่ง

⁸สุมาลี พรหมไทย, "ความสนใจในการอ่านหนังสืออ่านประกอบของนักเรียนในชั้นมัธยมต้น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์, 2503) (พิมพ์ถึก), 113 หน้า.

หาหนังสืออ่าน ร้อยละ 88 ซื้อหนังสืออ่าน ร้อยละ 70 ยืมจากห้องสมุด และร้อยละ 32 ยืมหนังสือจากเพื่อน⁹

ในปีเดียวกัน รัตนา โททภวานนท์ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อจะทราบว่านิสิตมีความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทใดบ้าง มากน้อยเพียงใด และห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์มีส่วนช่วยส่งเสริมการอ่านหนังสือของนิสิตบ้างหรือไม่ สรุปผลได้ว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือ และเห็นว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ นิสิตส่วนใหญ่สนใจการอ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด และมีความคิดเห็นว่าห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้บริการดีพอใช้¹⁰

นอกจากนั้น สมพิศ กฤตติกากุล ได้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง ความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 5 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อที่จะสำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตในคณะ และเพื่อต้องการทราบทัศนคติของนิสิตที่มีต่อห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ด้วย ทั้งในสถานภาพทั่วไปและการบริการของเจ้าหน้าที่ด้วย สรุปผลได้ว่า นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือในหมวดศิลปะมากที่สุด สำหรับห้องสมุดมีหนังสือให้นิสิตอ่านน้อยไป¹¹

---

⁹Maenmas Chavalit, Survey Report on Reading Materials in Thailand (Bangkok : Department of Education Techniques, Ministry of Education, 1966), 29 pp.

¹⁰รัตนา โททภวานนท์, "ความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508) (พิมพ์ที่ค), 89 หน้า.

¹¹สมพิศ กฤตติกากุล, "ความสนใจในการอ่านหนังสือของนิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508) (พิมพ์ที่ค), 105 หน้า.

คริตศักราช 1972 เฮนรี เจ. เกอเซ (Henry J. Goetze) ใ้วิจัยเรื่อง Reading Interests of Junior High School Students เพื่อสำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมในโรงเรียนแห่งหนึ่งในย่านมหานครแอตแลนต้า โดยการส่งแบบสอบถามไปยังตัวแทนประชากร 450 คน แยกตามระดับคะแนน มิว เพ็ค และระดับการศึกษา เพื่อทราบความสนใจและนิสัยในการอ่าน สรุปผลได้ว่า นักเรียนมัธยมดูเหมือนสนใจอ่านเรื่องลึกลับ สืบสวน องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน คือ นิตยสาร ภาพยนตร์โทรทัศน์ และรายการโทรทัศน์ นักเรียนทุกคนไปรบกวนเรื่องราวปัจจุบัน และจะอ่านเรื่องที่อยู่ในความสนใจปัจจุบันที่เขียนโดยผู้แต่งหนังสือคลาสสิก¹²

คริตศักราช 1973 เทลมา ลาร์สัน (Thema Larson) ใ้วิจัยเรื่อง "Research on Reading Interests" เพื่อสำรวจความสนใจในการอ่านหนังสือโดยทั่วไป โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามและแบบทดสอบการศึกษาคุณค่า (Study of Value) ไปยังนักศึกษาวิชาการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย Saskatchewan, Regina ประเทศแคนาดา ครอบคลุมตามถึงเรื่องภูมิหลังส่วนตัว การอ่าน และความสนใจในโทรทัศน์ สำหรับการอ่าน สรุปผลได้ว่า นักศึกษาทุกคนใช้หนังสือ ชอบอ่านหนังสือนวนิยาย หนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวปัจจุบัน และประวัติศาสตร์ แม้จะไม่ปรากฏความแตกต่างในการเลือกหนังสืออ่านอย่างเด่นชัด ร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รู้สึกว่าจำเป็นต้องอ่านเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 18 อ่านหนังสือเดือนละหนึ่งเล่ม แต่ไม่ปรากฏว่าชอบอ่านหนังสือชายก็ ร้อยละ 15 ใช้เวลาอ่านมากกว่า 2 - 10 ชั่วโมง นอกเหนือจากความต้องการของหลักสูตร ส่วนองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหนังสืออ่าน คือ ความต้องการรู้เรื่องราวต่าง ๆ คำวิจารณ์ของเพื่อน และการเปิดอ่านดูไปเรื่อย ๆ นอกจากนั้นทุกคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ส่วนการศึกษาคุณค่าในการอ่าน แสดงให้เห็นว่า มีความสัมพันธ์ติดต่อกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างคุณค่า

¹²Henry H. Goetze, "Reading Interests of Junior High School Students," Research in Education, VIII (October, 1973), 90.

ทางสังคมและศาสนา ระหว่าง เศรษฐกิจและการเมือง เช่นเดียวกับคุณค่าด้านหลักการ และสุนทรียภาพ¹³

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือสังคมศาสตร์ไทยของนิสิต นักศึกษา ทั้งระดับปริญญาบัณฑิต และปริญญาโทบัณฑิต ตามเนื้อหาของหลักสูตร และความต้องการอ่านผลงานของผู้เขียนตามสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ไทย กลุ่มวิชาหลัก 5 สาขา คือ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา ภาควิชนิยมและจิตวิทยาสังคม และกลุ่มสาขาวิชาที่เลือกประยุกต์ที่เกี่ยวข้องอีก 3 สาขา คือ รัฐประศาสนศาสตร์ พัฒนาการ เศรษฐกิจ และบริหารธุรกิจ

นอกจากนั้น ยังเพื่อสำรวจปริมาณการผลิตวรรณกรรมสังคมศาสตร์ไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2510 ถึง 2516 และสำรวจแหล่งสะสมหนังสือสังคมศาสตร์ไทยในมหาวิทยาลัยทั้งหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะที่เปิดสอนสาขาวิชาหลักดังกล่าวข้างต้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้เรียบเรียงกำหนดตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ

- (1) นิสิตและนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ของคณะรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะละ 50 คน รวมทั้งหมก 200 คน

¹³Thema Larson, "Research on Reading Interests," RQ, XII (Summer, 1973), 367 - 8.

(2) นิสิตและนักศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี แผนกวิชาปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการทูต สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และรัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะบริหารธุรกิจ พัฒนาการ เศรษฐกิจ และรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันละ 100 คน ตามสัดส่วนของนิสิตและนักศึกษาในแผนกวิชา และคณะต่าง ๆ รวมทั้งหมก 200 คน

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อสำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านวรรณกรรมสังคมศาสตร์ไทยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งและตอนที่สอง เป็นชนิดกำหนดคำตอบให้ ใช้สำรวจสภาพการอ่านและความต้องการโดยทั่วไปในการอ่านหนังสือสังคมศาสตร์ไทย และความต้องการอ่านผลงานของผู้เขียนวรรณกรรมแขนงนี้ ส่วนตอนที่สาม เป็นชนิดมาตราประเมินค่า ใช้สำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมแขนงนี้ตามเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรชั้นปริญญาโทและปริญญาตรี

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์เป็นการศึกษาความสนใจและความต้องการในการอ่านหนังสือสังคมศาสตร์ไทย โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม โดยไม่ได้เจาะจงบุคคล จำนวน 500 ชุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้

ผลจากการวิจัยเรื่องนี้ทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจในความต้องการและความสนใจในการอ่านวรรณกรรมสังคมศาสตร์ไทยของนิสิตและนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาตรี ได้ทราบปริมาณวรรณกรรมแขนงนี้ที่ผลิตออกมาตั้งแต่พุทธศักราช 2510 - 2516 ได้ทราบสภาพทั่วไป วัตถุประสงค์ และบริการของห้องสมุดทางสังคมศาสตร์ในมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งได้แนวทางให้ผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์พิจารณาคัดเลือกผลงานทางด้านสังคมศาสตร์ไทยพิมพ์เผยแพร่ ให้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในการเลือกหนังสือแขนงนี้ ได้ใช้ผลการวิจัยเป็นเครื่องแนะแนวในการปฏิบัติงานด้านการเลือกและปรับปรุงขยายปริมาณของหนังสือ อีกทั้งยังได้แนวทางให้แก่อาจารย์ นิสิต นักศึกษา และบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสังคมศาสตร์ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้เรียบเรียงงานวิจัยนี้ ทว่าการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือ บทความ วารสาร และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมสังคมศาสตร์ สำนวจปริมาณการผลิตหนังสือสังคมศาสตร์ไทย และชื่อผู้เขียนหนังสือแขนงนี้จากรายชื่อหนังสือที่พิมพ์ในประเทศไทย ซึ่งหอสมุดแห่งชาติได้รับ ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 ตั้งแต่ พ.ศ. 2510 ถึง 2516 และสำรวจแหล่งสะสมหนังสือสังคมศาสตร์ไทยในมหาวิทยาลัย หังหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะที่เปิดสอนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นภูมิหลังในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 ชนิดกำหนดค่าตอบให้ ส่งไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์สภาพการอ่าน ความต้องการในการอ่านโดยทั่วไป และความต้องการในการอ่านผลงานของผู้เขียนทางด้านสังคมศาสตร์ไทย โดยเสนอค่าเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร $P = \frac{f \times 100}{N}$ ¹⁴ และสร้างแบบสอบถามตอนที่ 3 ชนิดมาตราประเมินค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านเนื้อหาของวรรณกรรมแขนงนี้ตามหลักสูตร และเสนอความสนใจในการอ่านที่รวบรวมได้เป็นค่าเฉลี่ยน้ำหนักของความสนใจ โดยใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$ ¹⁵ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร $SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$ ¹⁶

¹⁴ ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 3 ; พระนคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มอบให้พิมพ์จำหน่ายที่ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 27 - 8.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 41.

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

นิยามหรือคำจำกัดความเฉพาะ

วรรณกรรมสังคมศาสตร์ไทย หมายถึง หนังสือทางสังคมศาสตร์ทุกประเภทที่เขียนเป็นภาษาไทย มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมศาสตร์ไทยและต่างประเทศ จำกัดเฉพาะ 5 สาขาวิชาหลัก คือ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยา (ภาควัฒนธรรม) และจิตวิทยาสังคม และสาขาที่เกี่ยวข้องอีก 3 สาขา คือ รัฐประศาสนศาสตร์ พัฒนาการ เศรษฐกิจและบริหารธุรกิจ

นิติตระดับปริญญาบัณฑิต หมายถึง นิติตปีที่ 2 คณะรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หมายถึง นักศึกษารัฐานะปีที่ 2 คณะรัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นิติตระดับปริญญาโทบัณฑิต หมายถึง นิติตแผนกวิชาปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต หมายถึง นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ พัฒนาการ เศรษฐกิจ และบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย